

BIOKOVO
Park prirode
Nature park

JAVNA USTANOVA „PARK PRIRODE BIOKOVO“
T +385 (0)21 616 924
F +385 (0)21 616 924
E info@pp-biokovo.hr

W www.pp-biokovo.hr
A Franjevački put 2/A, 21300 Makarska
IBAN HR9824070001100571153
OIB 63685777958

KLASA: 400-02/24-01/04
URBROJ: 2147-26-24-663
Makarska, 7. studeni 2024. godine

Obrazloženje Prijedloga financijskog plana proračuna za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu

UVOD

Uredbom Vlade Republike Hrvatske od 26. ožujka 1998. godine osnovana je Javna ustanova »Park prirode Biokovo« (NN br.44/98). Zaštita prirode u Republici Hrvatskoj uređena je Zakonom o zaštiti prirode (NN br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23). Nacionalnim parkovima i parkovima prirode upravljaju javne ustanove koje osniva Vlada Republike Hrvatske. Tijela javne ustanove čine Upravno vijeće, ravnatelj i stručni voditelj. Upravno vijeće upravlja Ustanovom, a poslovanje Ustanove organizira i vodi ravnatelj. Stručni rad Ustanove vodi stručni voditelj. Djelatnost Ustanove je zaštita, održavanje i promicanje Parka prirode u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, nadziranje provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja te sudjeluje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti (monitoring).

OPIS PROGRAMA

Plan proračuna izrađen je prema uputama za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske.

U skladu sa Zakonom o proračunu prijedlog financijskog plana korisnika proračuna sadrži procjenu prihoda i primitaka po izvorima financiranja.

Prijedlog plana rashoda i izdataka izrađuje se prema Pravilniku o proračunskim klasifikacijama i Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prijedlog financijskog plana Javne ustanove sastoji se od:

- Procjene prihoda i primitaka
- Plana rashoda i izdataka
- Obrazloženja prijedloga financijskog plana

Prihodi i rashodi za 2025. godinu planirani su u iznosu od 1.858.843,00 EUR-a. Financijskim planom planirana su sredstva za provođenje slijedećih programa:

A779000 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE NACIONALNIH PARKOVA I PARKOVA PRIRODE

Zakonske i druge pravne osnove:

- Zakon o zaštiti prirode (NN br.80/13,15/18,14/19, 127/19 i 155/23)
- Zakon o proračunu (NN br.144/21)
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 158/23)
- Zakon o plaćama javnih službenika (NN br. 155/23)
- Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada JU PP Biokovo
- Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike (NN br.56/2022)
- Pravilnik o plaćama i naknadama

Opis aktivnosti:

Javna ustanova štiti, održava i promiče zaštićeno područje u skladu sa zakonom i propisima te djelatnošću Ustanove, što je i bio razlog osnivanja. U skladu s tim osigurana su sredstva iz Državnog proračuna za financiranje plaća djelatnika Ustanove.

Izvor 1.1 – Opći prihodi i primici

150.000,00 EUR

A779047 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE (IZ EVIDENCIJSKIH PRIHODA)

Zakonske i druge pravne osnove:

- Zakon o zaštiti prirode (NN br.80/13,15/18,14/19, 127/19 i 155/23)
- Statut JU PP Biokovo
- Pravilnik o unutarnjem redu JU PP Biokovo
- Zakon o proračunu (NN br. 144/21)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13,78/15,12/18 i 118/18)
- Zakon o izvršenju Državnog proračuna za 2024. godinu (NN br. 149/23)
- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (NN br. 4/2024)
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN br. 158/23)
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti (NN br. 111/18, 83/23.)
- Zakon o ustanovama (NN br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19, 151/22.)
- Plan upravljanja JU PP Biokovo
- Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promocije i korištenja JU PP Biokovo za 2024.
- Pravilnik o mjerama i načinu korištenja donacija i vlastitih prihoda nacionalnih parkova i parkova prirode (NN br. 111/2022)

Opis aktivnosti:

Upravljanje JU PP Biokovo temelji se na provedbi Plana upravljanja, dokumenta koji sadrži viziju i ciljeve parka. Aktivnosti koje se provode usmjerene su na ostvarivanje tih ciljeva te se razrađuju godišnjim programom zajedno s financijskom planom. Financijskim planom planirano je da se osim aktivnosti iz plana upravljanja financiraju plaće djelatnika, koje nisu osigurane iz sredstava državnog proračuna, te tekući izdatci za materijal i usluge.

U financijskom planu za 2025. godinu za ostvarivanje ovih ciljeva planirana su sredstva u iznosu od 1.658.843,00 EUR-a i to:

Izvor 31 - Vlastiti prihodi – 105.027,00 EUR

Vlastiti prihodi se odnose na prihode od prodaje suvenira te najma, a utrošit će se za nabavku trgovačke robe za daljnju prodaju, usluge tekućeg investicijskog održavanja, a preostali dio za plaće djelatnika.

Izvor 43 - Ostali prihodi za posebne namjene (prihodi od prodanih ulaznica u Park) - planirani su u iznosu od 1.396.816,00 EUR

Na izvoru 43 ostvaruje se najveći dio prihoda parka. Ovim prihodima financirat će se prema financijskom planu plaće djelatnika i ostali rashodi za djelatnike u iznosu od 414.245,00 EUR. Pored izdataka za plaće, tekuće rashode i usluge iz izvora 43 prema planu upravljanja financiraju se i tekuće aktivnosti.

Aktivnosti zaštite i očuvanje prirodne baštine temelje se na istraživanjima i monitorinzima vrsta flore, faune i geoloških značajki koje su nedovoljno istražene ili kao praćenje stanja već istraženih vrsta posebice onih ugroženih kako bi se pronašle adekvante mjere očuvanja i zaštite.

U nastavku su opisane aktivnosti koje će se provoditi.

Nastavak praćenja Noćnih leptira

Cilj ovog istraživanja je sustavno praćenje brojnosti i raznolikosti noćnih leptira Biokova u cilju dugogodišnjeg utvrđivanja promjena u prirodi putem ove indikatorske skupine.

Nastavak praćenja noćnih leptira na području Biokova. Terenski rad odvio bi se u sklopu dvije godine, u sezoni 2025. i 2026. godine. Sukladno dosadašnjim iskustvima minimalni broj terenskih izlazaka da bi se izveo smisleni program praćenja je osam. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 13.564,00 EUR.

Istraživanje vretenaca na području PP Biokovo i izradu pripadajuće zbirke vretenaca

Vodna tijela na propusnom krškom području su rijetkost i unatoč obilnim oborinama, voda se rijetko zadržava. Upravo zbog toga postojeće lokve na području PP Biokovo važna su mjesta za formiranje bioraznolikosti jer su jedina vodena staništa koja omogućuju opstanak vrsta vezanih za vlažna staništa, poput vretenaca. Sustavna istraživanja vretenaca PP Biokovo nikada nisu rađena i ne postoje objavljeni znanstveni niti stručni radovi na tu temu. Ovo istraživanje bilo bi prvo istraživanje takvoga tipa te bi doprinijelo poznavanju vretenaca kako Biokova, tako i cijele Splitsko dalmatinske županije. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 9.955,00 EUR.

Provedba praćenja stanja očuvanosti ciljanih vrsta kornjaša na području ekološke mreže Parka prirode Biokovo

Republika Hrvatske obvezna je provoditi praćenje stanja vrsta s Dodatka II IV Direktive o staništima i izvještavati EU o stanju očuvanosti ciljanih vrsta svakih šest godina. Idući period prikupljanja podataka za izvještavanje je 2025. - 2030. godine. Ciljane vrste kornjaša koje bi se istraživale tijekom 2025. godine su: Jelenak i Velika Hrastova strizibuba. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 9.285,00 EUR.

Nastavak istraživanja (monitoringa) šišmiša osobito dugokrilog pršnjaka (*Miniopterus schreibersii*) u međunarodno važnom podzemnom skloništu Jamina u 2025. godini

Na temelju nalaza kolonije od 3000 jedinki vrste *Miniopterus schreibersii* u proljetnom razdoblju 2004. godine (Hamidović, neobjavljeno), jama Jamina na području PP Biokovo uvrštena je na popis UNEP/EUROBATS međunarodno važnih podzemnih skloništa za šišmiše. Na temelju istog nalaza ova vrsta šišmiša definirana je kao ciljna vrsta područja ekološke mreže HR5000030 Biokovo. Ponuda uključuje četiri (4) terenska obilaska unutar razdoblja sezonskih migracija 2025. godine (ožujak – svibanj i kolovoz – studeni). S obzirom na varijacije u brojnosti šišmiša tijekom sezonskih migracija, ponuda uz standardne preglede skloništa uključuje i kontinuirano praćenje šišmiša automatskom foto-kamerom s IR senzorom. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 5.504,00 EUR.

Istraživanje u svrhu procjene stanja očuvanosti potencijalno značajnog nadzemnog skloništa šišmiša

Praćenje šišmiša na području Parka prirode Biokovo redovito se provodi u UNEP/EUROBATS međunarodno važnom podzemnom skloništu Jamina. Međutim, ostala potencijalna skloništa šišmiša na području Parka i okolici (HR5000030 Biokovo, HR2001350 Podbiokovlje) i dalje su neistražena. U nekadašnjoj zgradi za preradu maslinova ulja, Podgora 2011. godine zabilježena je prisutnost porodiljne kolonije malog potkovnjaka *Rhinolophus hipposideros* (Bekker i sur. 2012. Mammal survey Biokovo Croatia. Uitgave van de Veldwerkgroep van de Zoogdierverseniging). Navedena vrsta nalazi se na Dodatku II. Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (HD 92/43/EEZ). Kao i u ostatku Europe, u Hrvatskoj je kao prijetnja prepoznato uznemiravanje, degradacija/gubitak odgovarajućih podzemnih i nadzemnih skloništa, renovacija i izmjene nadzemnih objekata na način koji onemogućava boravak šišmiša. Uz navedeno sklonište poznato je još samo 11 nadzemnih skloništa ove vrste na području Hrvatske. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 2.876,00 EUR.

DIMFE Projekt "Small Waters, Big Impact" - Revitalizing Mediterranean Freshwater Habitats to Strengthen Biodiversity. (Istraživanja Žutog Mukača unutar NATURA 2000 područja zbog revitalizacije staništa.)

Projekt "Small Waters, Big Impact" štiti i obnavlja male slatkovodne ekosustave u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, unaprjeđujući biološku raznolikost, promičući održivo upravljanje, razmjenjujući znanje i podržavajući lokalne zajednice. Na temelju sveobuhvatnih informacija prikupljenih tijekom istraživanja, procjenila bi se ugroženost populacije Žutog Mukača na istraženim lokacijama, te bi se na temelju tih procjena predložile lokacije pogodne za revitalizaciju.

Traja bi 3 godine, ožujak 2025 - ožujak 2028. Partneri su Hyla, JU Park prirode Biokovo, JU More i Krš i NGO iz Bosne i Hercegovine "Stjepan Bolkey". Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 15.000,00 EUR.

Istraživanje vodenih tijela na području Parka prirode Biokovo

Ovaj projekt je nastavak istraživanja vodenih tijela na području PPB. Pregledala bi se sva vodena tijela koja su digitalizirana iz postojećeg izvještaja do 600 m nadmorske visine. Navedeno istraživanje provedeno je 2009. godine u sklopu istraživanja „Biološka raznolikost i inventarizacija gmazova i vodozemaca Parka prirode Biokovo“ što će nam omogućiti usporedbu prijašnjeg stanja sa trenutnim stanjem vodnih tijela. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 5.268,00 EUR.

Geološko istraživanje i izrada sadržaja za popularno znanstvenu publikaciju „Geolokaliteti Parka prirode Biokovo“

Cilj ovog projekta je izrađena popularno znanstvena publikacija Geolokaliteti Parka prirode Biokovo u digitalnom obliku s fotografijama, vizualizacijama i grafičkim rješenjem, te sadržaj i vizualizacije za edukativne panoe koji će biti postavljeni na točkama geolokaliteta, te grafičko rješenje u digitalnom obliku. Za ovu aktivnost planirano je utrošiti 13.000,00 EUR.

Zbog duge povijesti života na Biokovu postoje brojna nalazišta kulturno-povijesne baštine što materijalne što nematerijalne, te je dio aktivnosti usmjeren na njihovo istraživanje, zaštitu i očuvanje kao i prezentaciju i edukaciju posjetitelja. Osim nastavka arheoloških istraživanja tumula na Podglogoviku i obnove crkve Gospe od Zdravlja, krenilo bi se u pripremu dokumentaciju za obnovu crkvice sv. Jure i sv. Ilije.

Veliki dio aktivnosti također se odnosi i na suradnju s lokalnom zajednicom kako bi se uzeli u obzir njihovi interesi i mogućnosti Parka za buduća djelovanja i razvoj autohtonih proizvoda.

Poseban naglasak imaju aktivnosti edukacije i interpretacije o svim značajkama Parka prirode Biokovo kako bi se proširila znanja o samom parku kao i potrebi zaštite prirode općenito putem edukativnih materijala te radionica za djecu i odrasle. Uz obnovu i postavljanje ovih edukativnih ploča ove aktivnosti uključuju i razvoj novi edukativnih materijala i publikacija koje se temelje se na dosadašnjim istraživanjima i izrađenim edukativnim programima.

Ulaganjima u nove načine posjećivanja te rekonstrukciju postojeće infrastrukture te promoviranje istih želi se postići održivi razvoj Parka kako se ne bi narušila prirodna ravnoteža uz zadovoljstvo svih koji dođu u posjet parku. Između ostalog tu je aktivnost održavanja biokovske ceste uz postavljanje zaštitne ograde koja je nužna zbog požara na predjelu Staza te je nestala prirodna barijera na pojedinim dionicama ceste.

Uz to provode se aktivnosti održivog korištenje prirodnih dobara odnosno gospodarske djelatnosti koje se odvijaju u Parku odvijaju, a uključuju tradicijsku poljoprivredu, šumarstvo i lovstvo te ulaganja u protupožarnu zaštitu.

Kako bi se sve prije navedene aktivnosti uspješno provele potrebno je jačati kapacitete ustanove te kontinuirano unaprjeđivati opće akte, nabavku opreme i stvarati pretpostavke za stručno usavršavanje svih djelatnika.

Izvor 52 - Ostale pomoći – 130.000,00 EUR

Prihodi od 100.000,00 EUR odnose se na dodijeljena sredstva iz zajedničkih sredstava pakova, koja se formiraju uplatom 3% od ukupnih prihoda parkova ostvarenih prodajom ulaznica, na zajednički račun, dok se 30.000,00 EUR odnosi na sredstva FZOEU.

Ravnatelj:
Slavo Jakša